

Total No. of Questions : 4]

SEAT No. :

PD2046

[6439]-219

[Total No. of Pages : 4

T.Y. B.Com.

BANKING AND FINANCE-III

356-B : Banking Law and Practices in India - I
(2019 Pattern) (Semester-V)

Time : 2½ Hours]

[Max. Marks : 50

Instructions to the candidates:

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*

Q1) A) Fill in the blanks (any Five). [5]

- i) The Banking Regulation Act, 1949 provides _____
 - a) A framework of regulation
 - b) Supervision of Commercial banking activities
 - c) (a) and (b)
 - d) None of these
- ii) The Insolvency and Bankruptcy Board of India is constituted by _____.
 - a) Central Government
 - b) National Company Law tribunal
 - c) ARCIL
 - d) Supreme court
- iii) How many parties does a Promissory Note have?
 - a) 2 parties
 - b) 3 parties
 - c) 4 parties
 - d) 5 parties
- iv) Negotiable Instruments Act came into force from _____.
 - a) March 1884
 - b) March 1882
 - c) March 1881
 - d) December 1881
- v) How many officers of the rank of Chief General Manager or General Manager are appointed by the RBI to be the Banking ombudsman under clause 4 of the scheme?
 - a) One or more
 - b) One only
 - c) No such provision
 - d) Ten

P.T.O.

- vi) Reserve fund under the Banking Regulation Act, 1949 stands at _____ of bank's profit.
a) not less than 20%	b) 15%
c) not less than 15%	d) 10%

B) Match the following: [5]

i) Any company which transacts the business of banking in India	a) A quasi-judicial authority
ii) Banking Ombudsman	b) Cheque
iii) Banking Regulation Amendment Bill	c) 2021
iv) The Reserve Bank-Integrated Ombudsman Scheme	d) 2020
v) Negotiable instrument	e) Banking company

Q2) Short Notes (Any Two): [10]

- Objectives of Banking Regulation Act, 1949
- Noting and protest
- Power and duties of Banking Ombudsman
- Definition of Financial Information as under Insolvency and Bankruptcy Code

Q3) a) "Definition of 'banking' under Banking Regulation Act, 1949 spells out the primary functions of banks." Discuss. [8]

- b) What are the common and uncommon features of negotiable instruments? [7]

Q4) a) Objectives and importance of Insolvency and Bankruptcy Code. [8]

- b) Explain in detail the procedure for filing a complaint with an Ombudsman. [7]

वेळ : 2½ तास/

[एकूण गुण : 50]

- सूचना :-
- 1) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
 - 2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.
 - 3) संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.

प्र.1) अ) योग्य पर्याय निवडून गाळलेल्या जागा भरा. (कोणतेही पाच) [5]

- i) बँकिंग नियमन कायदा, 1949 प्रदान करतो.
अ) नियमनाची एक चौकट ब) व्यापारी बँकांच्या उपक्रमांचे पर्यवेक्षण
क) अ आणि ब ड) यापैकी कोणतेही नाही
- ii) भारतीय दिवाळीखोरी आणि नादारी मंडळ ने स्थापन केले आहे.
अ) केंद्र सरकार ब) नॅशनल कंपनी लॉ ट्रिब्यूनल
क) ए. आर. सी. आय. एल. ड) सर्वोच्च न्यायालय
- iii) वचनपत्रात पक्ष असतात.
अ) दोन पक्ष ब) तीन पक्ष
क) चार पक्ष ड) पाच पक्ष
- iv) चलनक्षम दस्तऐवज कायदा या वर्षी लागू झाला.
अ) मार्च 1884 ब) मार्च 1882
क) मार्च 1881 ड) डिसेंबर 1881
- v) बँकिंग लोकपाल योजनेच्या कलम 4 अंतर्गत भारतीय रिझर्व्ह बँक किती महाव्यवस्थापक व मुख्य महाव्यवस्थापक पदांवरील व्यक्तींची लोकपाल म्हणून नियुक्ती करते?
अ) एक किंवा अधिक ब) फक्त एक
क) अशी कोणतीही तरतुद नाही ड) दहा
- vi) बँकिंग नियमन कायदा 1949 अंतर्गत बँकांना त्यांच्या नफ्याच्या किती टक्के रक्कम राखीव निधी स्वरूपात बाळगावी लागते?
अ) 20% पेक्षा कमी नाही ब) 15%
क) 15% पेक्षा कमी नाही ड) 10%

ब) जोड्या जुळवा : [5]

i) भारतामध्ये बँकिंग व्यवसाय करणारी कोणतीही कंपनी	अ) अर्धन्यायिक प्राधिकरण
ii) बँकिंग लोकपाल	ब) धनादेश
iii) बँकिंग नियमन संशोधन विधेयक	क) 2021
iv) भारतीय रिझर्व्ह बँक-एकत्रित लोकपाल योजना	ड) 2020
v) चलनक्षम दस्तऐवज	इ) बँकिंग कंपनी

प्र.2) टीपा लिहा. (कोणत्याही दोन) [10]

- अ) बँकिंग नियमन कायदा 1949 ची उद्दीष्टे
- ब) नोंदणी आणि निषेध
- क) बँकिंग लोकपालाची सामर्थ्य कर्तव्ये
- ड) दिवाळखोरी आणि नादारी अधिनियमांतर्गत वित्तीय माहितीची व्याख्या.

प्र.3) अ) “बँकिंग नियमन कायदा 1949 मधील ‘बँकिंग’ ची व्याख्या बँकांची प्राथमिक कार्य स्पष्ट करते” चर्चा करा. [8]

ब) चलनक्षम दस्तऐवजांमधील साम्य व फरक दर्शविणारी वैशिष्ट्ये कोणती आहेत? [7]

प्र.4) अ) दिवाळखोरी आणि नादारी अधिनियमाची उद्दीष्ट्ये आणि महत्त्व. [8]

ब) बँकिंग लोकपालकडे तक्रार नोंदविण्याची प्रक्रिया स्पष्ट करा. [7]

